

รหัสวิชา LSCM 01-02

โลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน : กลยุทธ์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มกำไร

Logistics and Supply Chain Management : Strategy for Cost Reduction and Profit Increasing

ตามหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2548)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์

จำนวน 3 หน่วยกิต

ผู้เขียน : ดร. คำชาย อภิปรัชญาสกุล FCILT,ESlog, SCORMaster,CPIM, CCRM

จัดพิมพ์โดย

บริษัท ไฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชซิ่ง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510

มือถือ 085-261-551 โทร. 02-1752986-7 โทรสาร. 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

โลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน : กลยุทธ์สำหรับลดต้นทุนและเพิ่มกำไร

Logistics and Supply Chain Management : Strategy for Cost Reduction and Profit Increasing

ผู้แต่ง ดร.ค่านาย อภิปรัชญาสกุล FCILT.ESLOg, SCORMaster, CPIM, CCRM

จำนวนหน้า 300 หน้า

ISBN : 974-7037-21-1

ราคา 250 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2547 จำนวนที่พิมพ์ 3,500 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2549 จำนวนที่พิมพ์ 3,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2553 จำนวนที่พิมพ์ 3,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2555 จำนวนที่พิมพ์ 2,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2561 จำนวนที่พิมพ์ 1,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2537

จัดพิมพ์โดย : บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel : 02-1752986-7 Fax : 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

จำหน่ายโดย : บริษัท ดวงกลมสมัย จำกัด

DKTODAY

15/234 ซอยเสือใหญ่อุทิศ ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Tel : 0-2930-6215, 0-2541-7375

Fax : 0-2541-7377

E-mail: dktoday@dktoday.net

 : [Dktodayonline](https://www.dktodayonline.com) : [dktoday](https://www.facebook.com/dktoday)

<http://www.dktoday.net>

ข้อความ ทฤษฎี และรูปภาพประกอบที่ปรากฏหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อมูลผู้เขียนได้รวบรวมจากหลายแหล่งตามที่ระบุในบรรณานุกรม ร่วมกับแนวคิดในการประยุกต์ใช้งาน และความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ทางวิชาการมากที่สุด ทางผู้จัดจำหน่ายมีหน้าที่รับชมและจัดจำหน่ายเท่านั้น มิได้มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดพลาดในกฎหมายลิขสิทธิ์แต่ประการใด ซึ่งบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ได้ผ่านการเตรียมและการตรวจทานอย่างถี่ถ้วนแล้ว เพื่อให้ได้ความถูกต้อง สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่ความสามารถกระทำได้ก่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ อย่างไรก็ตาม ความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการนำบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดที่ปรากฏในหนังสือฉบับนี้ไปใช้ ไม่ว่าจะโดยสาเหตุหรือ ลักษณะใดๆ ก็ตาม ทางผู้เขียนและผู้จัดจำหน่ายหนังสือมิได้มีภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบต่อประการใดทั้งสิ้น

คำนำ

การจัดการโลจิสติกส์มีวัตถุประสงค์ให้การเคลื่อนย้ายและจัดเก็บ มีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ในทุกกิจกรรมโลจิสติกส์ตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อ การผลิต และการจัดส่ง ถ้าสามารถทำให้เป็นมาตรฐาน ก็สามารถลดต้นทุนได้ ในแนวทางเดียวกันการผลิตตำรา ถ้าขนาดกระดาษที่เป็นมาตรฐาน ใช้ขนาดตัวอักษรที่เล็กลงแต่สามารถอ่านได้ชัดเจน ทำให้การจัดส่ง การวางแผน ประหยัดพื้นที่ ปริมาตรในการขนส่ง ก็สามารถลดต้นทุนในกระบวนการได้ ผู้เขียนจึงมีแนวคิดที่จะผลิตตำราทุกเล่มให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นจึงได้นำตำราการจัดการโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน กลยุทธ์ทำให้ช่วยช่วยให้ประหยัดซึ่งเดิมเป็นขนาดพิเศษ ซึ่งเคยพิมพ์ครั้งแรกจำนวน 3,500 เล่ม เดิมจำหน่ายในราคาเล่มละ 320 บาท ซึ่งได้จำหน่ายหมดแล้ว หลังจากนั้นได้นำมาปรับขนาดเล่มเป็นมาตรฐาน เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้สามารถกระจายความรู้ด้านโลจิสติกส์ให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับวาระแห่งชาติเกี่ยวกับโลจิสติกส์ของประเทศไทย โดยราคาที่จำหน่ายก็ลดลงเหลือเพียง 250 บาท เพราะขนาดกระดาษมาตรฐาน ไม่เสียกระดาษ ซึ่งเนื้อหาในตำรายังเหมือนเดิม และปรับปรุงให้ทันสมัยขึ้น

โลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน (Logistics and Supply Chain Management) เป็นศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับมากในยุคปัจจุบัน รัฐบาลโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ได้นำมาเป็นยุทธศาสตร์การในการแข่งขันทั้งในภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในยุคที่ค่าเชื้อเพลิงถีบตัวสูงขึ้น ขณะเดียวกันเจ้าของธุรกิจทุกขนาดต้องหาทางลดต้นทุน และเพิ่มกำไรทางธุรกิจ จากประสบการณ์พบว่าการจัดการโลจิสติกส์สามารถเริ่มต้นได้ง่ายมากและเริ่มได้ทันที ถ้าบริษัทมีการทำงานเป็นที่มออยู่แล้วเพราะพื้นฐานคือความร่วมมือในการทำงานจากทุกฝ่าย โลจิสติกส์เป็นการจัดการการไหลของวัสดุและสินค้า ถ้าจะทำให้ได้ดีต้องอาศัยการจัดการซัพพลายเชนโดยมีการจัดการการไหลของข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรวดเร็ว ที่เกี่ยวข้องกันกับทุกฝ่ายทั้งภายในบริษัท และระหว่างบริษัท สามารถการประยุกต์ใช้ในทุกระดับของธุรกิจ โดยทำได้ไม่ยากนักถ้ารู้จักเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับธุรกิจ โดยในตำราได้แนะแนวทางและขั้นตอนในการประยุกต์ใช้พร้อมกรณีศึกษา ทำให้สามารถนำไปใช้ในธุรกิจได้ทันที

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้เจ้าของธุรกิจและนักอุตสาหกรรมไทยสามารถนำไปเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งภายในบริษัท และในซัพพลายเชนสามารถลดต้นทุนและเพิ่มกำไรในอุตสาหกรรมและธุรกิจ เพื่อความยั่งยืนของแผ่นดินไทย

ดร. คำนาย อภิปรีชญาสกุล
MILT, CPIT, CCRM, CPMI

กิตติกรรมประกาศ

ตำรา **โลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน กลยุทธ์สำหรับลดต้นทุนและเพิ่มกำไร** เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นตำราชุดโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชนสำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรี ในหมวดที่ 1 ลำดับที่ 2 การผลิตตำราโลจิสติกส์ต้องอาศัยรูปภาพจำนวนมากเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในเชิงเนื้อหา ร่วมกับทฤษฎี ประสบการณ์ที่แท้จริงของผู้เขียนด้านโลจิสติกส์ ให้สามารถประยุกต์ใช้งานเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตำราเล่มนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าไม่มีแผ่นดินไทย ที่ให้ผู้เขียนได้เกิดขึ้นมา ศาสนาที่สอนให้ผู้เขียนเป็นผู้ให้และปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ที่ท่านทรงห่วงใยแผ่นดิน กอบกู้เอกราช ให้พสกนิกรทุกคนในประเทศมีความสุข พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ทรงประดิษฐ์อักษรไทยซึ่งเป็นรากฐานของหนังสือไทยที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน ทำให้มีหนังสือไทยในการเขียนตำราครั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ผู้เขียนได้เกิดภายใต้ร่มโพธิสมภารของท่าน ได้ยึดแนวทางการปฏิบัติในรูปของระบบเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และใช้แนวพระราชดำริของท่านในการดำเนินชีวิต บรรพบุรุษทุกท่าน คุณปู่แสง คุณย่าทুমี่ คุณตาใส คุณยายมา คุณพ่อพรหม คุณแม่ไกร ผู้ให้ชีวิต และจิตวิญญาณของการเป็นผู้ให้ ถึงแม้จะเกิดในครอบครัวที่ฐานะไม่ดีนัก ประชาชนชาวไทยทุกท่านที่เสียภาษีบำรุงประเทศชาติ ให้มีโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มีสถาบันการศึกษาให้ศึกษา ทั้งในระดับโรงเรียน และมหาวิทยาลัย คณาจารย์ที่ประสาทความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หุ่นส่วน พนักงานทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริษัท ที่ให้กำลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนสามารถผ่านพ้นวิกฤตได้ เจ้าของตำราทุกเล่มที่ผู้เขียนอ้างอิง เจ้าของบทความ ตราผลิตภัณฑ์ที่มีในตำรา ซึ่งผู้เขียนให้ใช้ข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทความ เนื้อหาตำรา ตราผลิตภัณฑ์ ที่มีในตำรา

ในการเผยแพร่ อ้างอิง โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

ในฐานะครูใหญ่ที่ได้อุทิศร่างกายเพื่อการศึกษาของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ ที่รู้จุดหมายปลายทางสุดท้ายของชีวิต และมีความประสงค์อย่างแรงกล้าในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาแผ่นดินเกิด กำไรจากการจัดจำหน่ายตำราจะนำไปใช้เพื่อก่อสร้างระบบการศึกษาให้แก่ชนบทเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ยากจน มีโอกาสได้ศึกษา เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาพื้นที่เกิด ในรูปของสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งเพื่อคนไทย นอกจากนั้นยังใช้เงินเพื่อสร้างระบบเครือข่ายสหกรณ์เต็มรูปแบบให้กับประเทศไทยเพื่อเป็นต้นแบบของโลก เป็นไปตามแนวพระราชดำริของพระปิยะมหาราช เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ **ระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำรินิรูปของทฤษฎีใหม่**ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ เพื่อให้คนไทยสามารถพึ่งพาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยโครงการนี้ตั้งในเขตตำบลคลองไผ่ อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ความสำคัญเชิงกลยุทธ์ของโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน

บทที่ 1 บทนำเกี่ยวกับหลักสูตรโลจิสติกส์

1.1 หลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์	2
1.2 กระบวนการพัฒนาแบบยั่งยืนในการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์	7
1.3 บทเรียนในตำรา	9
สรุป	9

บทที่ 2 ความสำคัญเชิงกลยุทธ์ของการจัดการโลจิสติกส์

2.1 ความหมายของโลจิสติกส์	12
2.2 พัฒนาการและความเป็นมาของโลจิสติกส์	12
2.3 กลยุทธ์องค์การกับการจัดการโลจิสติกส์	13
2.4 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	14
2.5 ประโยชน์ของโลจิสติกส์	16
2.6 เหตุผลที่บริษัทชั้นนำของโลกลงทุนด้านโลจิสติกส์	16
สรุป	17

บทที่ 3 การจัดการโลจิสติกส์ระดับโลก

3.1 ขีดความสามารถในการแข่งขัน	20
3.2 การดำเนินงานโลจิสติกส์ระดับโลก	22
3.3 รูปแบบการดำเนินงานโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ	26
3.4 เอกสารในการส่งออก	29
3.5 เงื่อนไขทางการค้า	30
3.6 กลุ่มการค้า	31
3.7 ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ	37
3.8 แนวโน้มโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ	38
สรุป	39

บทที่ 4 กิจกรรมด้านโลจิสติกส์

4.1 ประโยชน์ของกิจกรรมโลจิสติกส์	42
4.2 กิจกรรมโลจิสติกส์	46
สรุป	46

บทที่ 5 โลจิสติกส์ และการจัดการซัพพลายเชน

5.1 ความหมายของการจัดการซัพพลายเชน	48
5.2 ขอบเขตของการจัดการซัพพลายเชน	49
5.3 กิจกรรมในซัพพลายเชน	49
5.4 ตัวอย่างการจัดการซัพพลายเชนของไวน์	50
สรุป	51

บทที่ 6 การตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกระหว่างกิจกรรมโลจิสติกส์

6.1 ทางเลือกระหว่างกิจกรรมโลจิสติกส์.....	54
6.2 การปรับปรุงโอกาสทางธุรกิจ.....	57
6.3 การให้บริการลูกค้า.....	58
6.4 การพิจารณาการให้บริการลูกค้า.....	59
สรุป.....	60

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน

บทที่ 7 การพยากรณ์อุปสงค์

7.1 ความหมายและประโยชน์ของการพยากรณ์.....	62
7.2 กระบวนการพยากรณ์.....	62
7.3 ประเภทของการพยากรณ์.....	64
7.4 การวัดความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์.....	79
7.5 การวัดความสัมฤทธิ์ผลของวิธีการพยากรณ์ที่ใช้.....	80
สรุป.....	82

บทที่ 8 การจัดการสินค้าคงคลัง

8.1 การจัดซื้อกับสินค้าคงคลัง.....	84
8.2 วัตถุประสงค์ของการจัดการสินค้าคงคลัง.....	84
8.3 ประโยชน์ของสินค้าคงคลัง.....	84
8.4 ชนิดของสินค้าคงคลัง.....	85
8.5 ต้นทุนของสินค้าคงคลัง.....	85
8.6 ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง.....	86
8.7 การตรวจนับจำนวนสินค้าคงคลัง.....	88
8.8 ระบบการจัดการสินค้าคงคลัง.....	88
8.9 จุดสั่งซื้อใหม่.....	95
สรุป.....	98

บทที่ 9 การไหลของวัสดุและการจัดการผลิต

9.1 การจัดการวัสดุกับการผลิต.....	100
9.2 ตารางกำหนดการผลิตหลัก.....	101
9.3 การวางแผนความต้องการวัสดุ.....	103
9.4 การวางแผนความต้องการกำลังการผลิต.....	109
9.5 การบริหารการผลิตแบบทันเวลาพอดี (Just In Time:JIT).....	110
9.6 การวางแผนทรัพยากรในการผลิต.....	118
9.7 การวางแผนทรัพยากรองค์กร.....	119
สรุป.....	120

บทที่ 10 การจัดการคลังสินค้า

10.1 ความหมายของการจัดการคลังสินค้า	122
10.2 วัตถุประสงค์และประโยชน์ของคลังสินค้า	122
10.3 วัตถุประสงค์ของการจัดการคลังสินค้า	123
10.4 หน้าที่ของการจัดการคลังสินค้า	123
10.5 นโยบายการตั้งคลังสินค้า	133
10.6 ประเภทคลังสินค้าและการเปรียบเทียบ	136
สรุป	140

บทที่ 11 อุปกรณ์จัดเก็บและเคลื่อนย้ายในระบบโลจิสติกส์

11.1 อุปกรณ์ยกและเคลื่อนย้ายสินค้า	142
11.2 อุปกรณ์ในระบบชั้นจัดเก็บสินค้า	145
11.3 เทคโนโลยีอัตโนมัติ	152
11.4 พาเลท	155
11.5 คอนเทนเนอร์.....	157
สรุป	158

บทที่ 12 การจัดการขนส่ง

12.1 ความหมายของการขนส่ง	160
12.2 วัตถุประสงค์ของการขนส่ง	160
12.3 ประโยชน์ของการขนส่ง	161
12.4 การขนส่งกับการพัฒนาประเทศไทย	162
12.5 ความสำคัญของการขนส่ง	164
12.6 ความจำเป็นของรัฐต้องควบคุมกิจการสาธารณูปโภค	164
12.7 ลักษณะทั่วไปของการขนส่ง	165
12.8 เศรษฐกิจกิจการขนส่ง	172
12.9 อรรถประโยชน์ที่เกิดจากการขนส่ง	173

12.10 รูปแบบการบริการขนส่ง	174
12.11 วิธีการขนส่งและข้อดีข้อเสียของแต่ละวิธี	174
สรุป	176

บทที่ 13 การวางแผนเครือข่ายและการเลือกทำเลที่ตั้ง

13.1 หลักการสำคัญในการเลือกทำเลที่ตั้ง	178
13.2 ปัจจัยสำคัญในการเลือกทำเลที่ตั้งสำหรับคลังสินค้าโรงงาน	178
13.3 ปัจจัยสำคัญในการเลือกทำเลที่ตั้งทางการตลาดและการบริการ	180
13.4 การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกทำเลที่ตั้ง	180
13.5 กรณีธุรกิจเดียวมีหลายโรงงานในหลายทำเลที่ตั้ง	181
13.6 วิธีการเลือกทำเลที่ตั้ง	181
13.7 นิคมอุตสาหกรรม.....	183
สรุป	185

บทที่ 14 บรรจุกฎหมายในโลจิสติกส์

14.1 ความหมายของบรรจุกฎหมาย	188
14.2 หน้าที่ของบรรจุกฎหมายโดยทั่วไป	188
14.3 หน้าที่ของบรรจุกฎหมายในโลจิสติกส์	188
14.4 ผลกระทบของบรรจุกฎหมายต่อต้นทุนและการให้บริการลูกค้า	189
14.5 การลดต้นทุนและการปรับปรุงการให้บริการลูกค้าด้วยบรรจุกฎหมาย	189
14.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบบรรจุกฎหมาย	190
14.7 ประเภทของบรรจุกฎหมาย.....	191
สรุป	192

บทที่ 15 เทคโนโลยีสารสนเทศในโลจิสติกส์

15.1 สารสนเทศกับโลจิสติกส์	194
15.2 ลักษณะฐานข้อมูลที่ดี	195
15.3 การเลือกโปรแกรมพัฒนาซอฟต์แวร์โลจิสติกส์	195
15.4 ซอฟต์แวร์ด้านโลจิสติกส์	196
15.5 การทำงานเป็นทีมในระบบโลจิสติกส์	201
สรุป	204

ส่วนที่ 3 การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านโลจิสติกส์

บทที่ 16 การสำรวจโครงการด้านโลจิสติกส์

16.1 สาเหตุในการสำรวจโครงการ	206
16.2 ข้อมูลโครงการ	206
16.3 ข้อมูลด้านโลจิสติกส์	209

16.4 ข้อมูลในการพิจารณาข้ออุปกรณในระบบโลจิสติกส์	211
สรุป	214
บทที่ 17 รายงานตรวจสอบความพร้อมในด้านโลจิสติกส์	
17.1 การตรวจสอบโลจิสติกส์	216
17.2 ขั้นตอนการจัดการตรวจสอบ	217
17.3 ตัวแปรที่ใช้ในการตรวจสอบ	218
17.4 ตัวแปรเชิงคุณภาพ	220
17.5 รายงานตรวจสอบความพร้อมด้านโลจิสติกส์ภายในองค์กร	220
สรุป	224
บทที่ 18 การเงินกับการจัดการโลจิสติกส์	
18.1 วัตถุประสงค์ของธุรกิจ	226
18.2 รายได้กับต้นทุน	226
18.3 งบดุล	228
18.4 งบกระแสเงินสด	229
18.5 ผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัท	230
18.6 ต้นทุนและกิจกรรมมูลค่าเพิ่ม	231
18.7 การออกแบบผลิตภัณฑ์แบบดอกเห็ด	233
สรุป	234
บทที่ 19 การวางแผนกลยุทธ์สำหรับโลจิสติกส์	
19.1 การวางแผนกลยุทธ์สำหรับโลจิสติกส์	236
19.2 ประเภทโครงสร้างองค์การฝ่ายโลจิสติกส์	238
สรุป	243
บทที่ 20 การควบคุมด้านโลจิสติกส์	
20.1 ต้นทุนด้านโลจิสติกส์	246
20.2 ต้นทุนโลจิสติกส์และการบริการ	248
20.3 การควบคุมการปฏิบัติงานด้านโลจิสติกส์	249
20.4 การปรับปรุงระบบโลจิสติกส์	254
สรุป	255
บทที่ 21 แนวทางลดต้นทุน เพิ่มกำไรจากกิจกรรมโลจิสติกส์	
21.1 กิจกรรมต้นทุนด้านโลจิสติกส์	258
21.2 การจัดการสินค้าคงคลัง	259
21.3 การจัดการคลังสินค้า	260

21.4 การจัดการขนส่ง.....	263
21.5 การจัดการสารสนเทศ.....	263
21.6 การจัดซื้อและการเจรจาต่อรอง	264
สรุป	264

ส่วนที่ 4 กรณีศึกษา

บทที่ 22 กรณีศึกษาโลจิสติกส์ SME's บริษัทส่งออก	266
บทที่ 23 กรณีศึกษาโลจิสติกส์ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพลาสติก 1	270
บทที่ 24 กรณีศึกษาโลจิสติกส์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพลาสติก 2	275
บทที่ 25 กรณีศึกษาโลจิสติกส์ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	278
บรรณานุกรม.....	282
ประวัติผู้เขียน.....	284

1.1 หลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในด้านโลจิสติกส์ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ต้องอาศัยตัวขับเคลื่อนทางเทคโนโลยีโลจิสติกส์มาประยุกต์ใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มกำไรในแต่ละกิจกรรม ซึ่งการจัดการด้านโลจิสติกส์เป็นการจัดการกระบวนการเคลื่อนย้ายจัดเก็บจากผู้ขายสินค้าไปยังผู้บริโภคคนสุดท้าย โดยเป้าหมายคือ ให้เกิดความพึงพอใจแก่ลูกค้า โลจิสติกส์เป็นกิจกรรมที่ผสมผสานหลายกิจกรรมในการจัดการเข้าด้วยกันแบบเป็นระบบ โดยกิจกรรมหลักประกอบด้วย

- การพยากรณ์ด้านความต้องการของตลาด (อุปสงค์)
- การจัดซื้อ
- การวางแผนการผลิต
- การบรรจุภัณฑ์
- การจัดเก็บวัตถุดิบ
- การวางแผนการผลิต
- อุปกรณ์ในการจัดเก็บและการเคลื่อนย้าย
- การขนส่ง
- การจัดการคลังสินค้า
- การจัดการสินค้าคงคลัง
- การจัดการเครือข่ายกระจายสินค้า
- การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ รวมถึงการค้าปลีก
- การจัดการซัพพลายเชน

ฉะนั้นหลักสูตรในการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาโลจิสติกส์ ทั้งอยู่ในรูปปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (B.Sc. in Logistics Management) และปริญญาตรีบริหารธุรกิจสาขาการจัดการโลจิสติกส์ โลจิสติกส์เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งต้องศึกษาให้ครบถ้วนทุกสาขาวิชาโดยเริ่มต้นจากพื้นฐานจนถึงระดับการจัดการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์ (B.Sc. in Logistics Management)

โดยปกติใช้เวลาศึกษาประมาณ 3 ปี สำหรับผู้ศึกษาเต็มเวลา โดยมีวิชาที่ต้องศึกษาตลอด 3 ปีดังนี้ รายวิชาที่ศึกษา

ปีที่ 1: มีวิชาที่ต้องศึกษาทั้งสิ้น 12 วิชา คือ โลจิสติกส์เบื้องต้น หลักการวางแผนขนส่ง หลักเศรษฐศาสตร์ การบริหารธุรกิจเบื้องต้น สถิติธุรกิจ การวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมโลจิสติกส์ กฎหมาย การบัญชีการเงิน สารสนเทศ 1 โครงการทบทวนวรรณกรรม การวางแผนและควบคุมโลจิสติกส์

ปีที่ 2: มีวิชาที่ต้องศึกษาทั้งสิ้น 13 วิชา คือ การขนส่งทางอากาศ การขนส่งในยุโรป สารสนเทศ 2 บัญชีบริหาร พาณิชยณาวี การขนส่ง การวิจัยดำเนินงาน 1 การจัดการโครงการ การตลาดของงานขนส่ง การดำเนินงานขนส่งทางบก การควบคุมสินค้าคงคลัง โลจิสติกส์ขาออกขององค์กร การจัดการและออกแบบสาธารณูปโภค

ปีที่ 3: มีวิชาที่ต้องศึกษาทั้งสิ้น 12 วิชา คือ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สารสนเทศ 3 การวิจัยดำเนินงาน 2 การขนส่งทางรถไฟ การให้บริการโลจิสติกส์ การตลาดงานบริการ เศรษฐศาสตร์ขนส่ง โลจิสติกส์ขาเข้าขององค์กร โลจิสติกส์เพื่อการผลิต การควบคุมซัพพลายเชน โครงการที่ 1 โครงการที่ 2

(ที่มา Aston University, United Kingdom)

1.1.2 ระดับปริญญาตรีด้านการจัดการโลจิสติกส์ เปิดสอนในหลายมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เปิดสอนหลักสูตรการจัดการบัณฑิต สาขาการจัดการโลจิสติกส์ :Bachelor of Management (Logistics Management) โดยมีตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 181 หน่วยกิต ซึ่งแบ่งเป็น

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 42 หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 21 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 6 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ 15 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ 131 หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาการจัดการพื้นฐาน 69 หน่วยกิต กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ สถิติและเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชาการจัดการพื้นฐาน 54 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเฉพาะ ประกอบด้วย 36 หน่วยกิต วิชาบังคับ 15 หน่วยกิต วิชาเลือกในกลุ่มวิชาเฉพาะ 12 หน่วยกิต วิชาเลือกนอกกลุ่มวิชาเฉพาะ 9 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเพื่อธุรกิจ 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชาสหกิจศึกษา 11 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี 8 หน่วยกิต

ส่วนหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการโลจิสติกส์ :Master of Science (Logistics Management) เปิดสอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา และอีกหลายมหาวิทยาลัย โดยตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยมีโครงสร้างดังนี้

1. หมวดวิชาบังคับ ประกอบด้วยวิชา การประเมินความสามารถส่วนบุคคล การเรียนรู้ และการสร้างกลุ่มงาน การสัมมนา การจัดการโลจิสติกส์ การจัดการโซ่อุปทาน การจัดการสินค้าคงคลัง และการกระจายสินค้า กฎหมายโลจิสติกส์ธุรกิจ
2. หมวดวิชาแกน ประกอบด้วยวิชา การจัดการคลังสินค้า การจัดการการผลิตและการจัดการ การดำเนินงาน การบริหารการจัดซื้อจัดจ้าง เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์โมเดลสำหรับโลจิสติกส์ การนำเข้าและส่งออก การจัดการขนส่งสินค้า การบริหารเชิงกลยุทธ์ การจัดการการตลาดและความสัมพันธ์ลูกค้า หัวข้อพิเศษในการจัดการโลจิสติกส์ 1 หัวข้อพิเศษในการจัดการโลจิสติกส์ 2
3. หมวดวิชาเลือก ประกอบด้วยวิชา การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารโครงการ บัญชี และการบริหารการเงิน ภาวะผู้นำ การบริหารงาน และการสื่อสาร นวัตกรรมกับผู้ประกอบการ หัวข้อพิเศษในการจัดการโลจิสติกส์ 3
4. หมวดวิทยานิพนธ์/โครงการวิจัย ประกอบด้วยวิชา วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต) หรือการวิจัยโครงการเฉพาะเรื่อง (6 หน่วยกิต) หรือการค้นคว้าอิสระ (3 หน่วยกิต)

ส่วนที่วิทยาลัยขนส่งและโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ : M.Sc. (Transport and Logistics Management) โดยแบ่งเป็น

1. วิชาบังคับ 13 หน่วยกิต ฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งหลายรูปแบบ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ สำหรับการจัดการการขนส่ง การวางแผนการจัดการการขนส่งสินค้า การจัดการการขนส่งทางเรือ และสัมมนา (1 หน่วยกิต)

2. วิชาเลือก 11 หน่วยกิต

3. หมวดแทนวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

1.1.3 หลักสูตรระดับปริญญาโทด้านวิทยาศาสตร์ (M.Sc. in Logistics Management)

โดยปกติใช้เวลาศึกษาประมาณ 3 ปี สำหรับผู้ศึกษาเต็มเวลา โดยมีวิชาที่ต้องศึกษาดังต่อไปนี้

ปีที่ 1: ชูดวิชาแกน 1 การจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ ชูดวิชาพิเศษ 2a การจัดการการขนส่งผู้โดยสาร หรือ 2b โลจิสติกส์

ปีที่ 2: ชูดวิชาแกน 3 การจัดการเชิงกลยุทธ์ ชูดวิชาแกน 4 นโยบายการขนส่ง

ปีที่ 3: ชูดวิชาแกน 5a วิธีการวิจัย ชูดวิชาแกน 5b วิทยานิพนธ์

(ที่มา Aston University, United Kingdom)

การจัดการองค์กรโลจิสติกส์ เนื้อหาประกอบด้วย กลยุทธ์ กระบวนการและโครงสร้างองค์การ การแข่งขันและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ การจัดการการบริการ ระบบและแนวทางแก้ปัญหาในความไม่แน่นอน ภาวะผู้นำและอำนาจ ผลงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงเชิงองค์กร

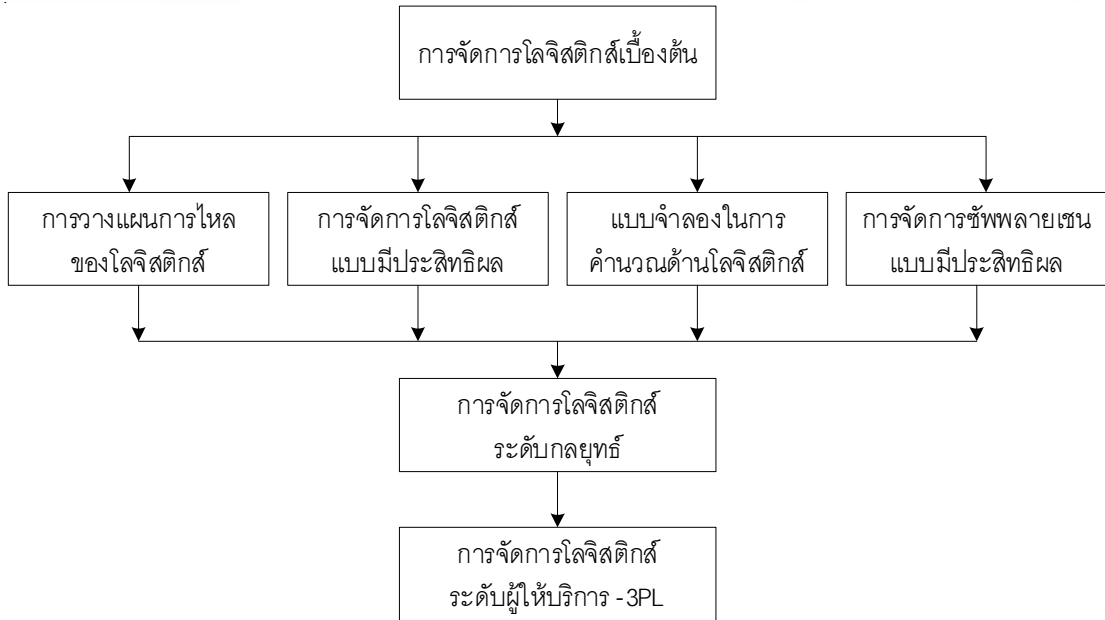
โลจิสติกส์ เนื้อหาประกอบด้วยการจัดการซัพพลายเชน การจัดซื้อจัดหา โลจิสติกส์เพื่อการผลิต การกระจายสินค้า โลจิสติกส์ย้อนกลับ เทคโนโลยีสารสนเทศ แนวโน้มโลจิสติกส์ในอนาคต

การจัดการเชิงกลยุทธ์ เนื้อหาประกอบด้วยธรรมชาติของการจัดการเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์ตลาด และคู่แข่ง กลยุทธ์สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การกระจายการลงทุนในตลาด การตลาด และกลยุทธ์การตลาด การจัดการความเสี่ยงในธุรกิจระหว่างประเทศ กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรบุคคล ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม จริยธรรมและการจัดการนวัตกรรม

นโยบายขนส่ง เนื้อหาประกอบด้วยนโยบายขนส่ง การจัดทำนโยบาย การเคลื่อนย้ายระวางและแนวโน้มในการเตรียมบุคลากร การแข่งขันของผู้ดำเนินการขนส่ง ภาคเอกชนและการฝ่าฝืนกฎระเบียบในการปฏิบัติ การแข่งขันระหว่างวิธีการขนส่ง นโยบายกำหนดเส้นทางขนส่งในแต่ละเขต การเปลี่ยนและแยกวิธีการขนส่งหลายรูปแบบ การใช้รถไฟ สาธารณูปโภคในการขนส่งและการเรียกเก็บค่าตอบแทน การขนส่งและสิ่งแวดล้อม การตลาดและการวางแผน

1.1.4 หลักสูตรพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องด้านโลจิสติกส์ (Continuing Professional Development)

พัฒนาผู้เชี่ยวชาญต่อเนื่องด้านโลจิสติกส์ เป็นบทบาทของผู้จัดการฝ่ายบุคคลที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กรและนโยบายของบริษัท ซึ่งทุกฝ่ายต้องทำควบคู่กันไป สำหรับหลักสูตรในการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติการระยะสั้น เป็นไปตามรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 ลำดับการพัฒนาวิชาชีพโลจิสติกส์

โดยในแต่ละหลักสูตรจะมีเนื้อหาวิชาครบถ้วนตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติการ ผู้จัดการ ผู้บริหารระดับสูง จนถึงระดับผู้เป็นเจ้าของกิจการที่ให้บริการด้านโลจิสติกส์ ระยะเวลาในการฝึกอบรมโดยทั่วไปเป็นไปตามตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1
ระยะเวลาในการฝึกอบรมด้านโลจิสติกส์

รหัส	วิชา	จำนวนวัน
01-1	การจัดการโลจิสติกส์เบื้องต้น (Introduction to Logistics Management)	1
01-2	การจัดการโลจิสติกส์ระดับยุทธวิธี (Tactical Logistics Management)	2
01-3	การวางแผนการไหลของโลจิสติกส์ (Planning Logistics Flow)	3
01-4	แบบจำลองการคำนวณในโลจิสติกส์(Spreadsheet Modeling in Logistics)	3
01-5	การจัดการโลจิสติกส์แบบมีประสิทธิภาพ (Effective Logistics Management)	5
S0-2	การพัฒนาผู้ให้บริการจัดการด้านโลจิสติกส์ (Third Party Logistics Services Provider : 3PL)	5

การศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ได้นั้นต้องทำความเข้าใจทั้งในทางทฤษฎี และการปฏิบัติ โดยแบ่งกลุ่ม หลักสูตรเพื่อการศึกษาเป็น 10 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

01) หลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management)

- 01-1 การจัดการโลจิสติกส์เบื้องต้น (Introduction to Logistics Management)
- 01-2 การจัดการโลจิสติกส์ระดับยุทธวิธี (Logistics Tactical Management)
- 01-3 การวางแผนการไหลของโลจิสติกส์ (Planning Logistics Flow)
- 01-4 แบบจำลองการคำนวณในโลจิสติกส์ (Spreadsheet Modeling in Logistics)
- 01-5 การจัดการโลจิสติกส์แบบมีประสิทธิภาพ (Effective Logistics Management)

02) หลักสูตรการจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management)

- 02-1 เสริมทักษะการจัดการคลังสินค้า (Core Skill Warehouse Management)
- 02-2 หัวหน้าควบคุมงานคลังสินค้าสมัยใหม่ (Modern Warehouse Supervisor)
- 02-3 การจัดการคลังสินค้าแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Warehouse Management)

03) หลักสูตรการจัดการขนส่ง (Transport Management)

- 03-1 เสริมทักษะการจัดการขนส่ง (Core Skill in Transport Management)
- 03-2 หัวหน้าควบคุมงานขนส่งสมัยใหม่ (Modern Transport Supervisor)
- 03-3 การจัดการขนส่งแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Transport Management)

04) หลักสูตรการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management)

- 04-1 เสริมทักษะการควบคุมสินค้าคงคลัง (Core Skills Inventory Control)
- 04-2 เทคนิคการบริหารและควบคุมสินค้าคงคลัง (Inventory Control Techniques)
- 04-3 เทคนิคการพยากรณ์อุปสงค์ (Demand Forecasting Techniques)
- 04-4 การจัดการสินค้าคงคลังแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Inventory Management)

05) หลักสูตรการจัดการจัดซื้อ (Purchasing Management)

- 05-1 เสริมทักษะการจัดซื้อ (Core Skill in Purchasing)
- 05-2 จิตวิทยาและกลยุทธ์ในการต่อรอง (Negotiation Psychology and Strategy)
- 05-3 การจัดการจัดซื้อแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Purchasing Management)

06) หลักสูตรการจัดการกระจายสินค้า (Distribution Management)

- 06-1 การจัดการการกระจายสินค้าแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Distribution Management)

07) หลักสูตรการจัดการวัสดุ (Materials Management)

- 07-1 เสริมทักษะการจัดการวัสดุ (Core Skills Material Management)
- 07-2 โลจิสติกส์สำหรับการผลิต (Manufacturing Logistics)
- 07-3 การจัดการวัสดุแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Material Management)

08) หลักสูตรการจัดการทรัพยากร (Resources Management)

08-1 การจัดการทรัพยากรบุคคลแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Human Resources Management)

08-2 การจัดการทรัพยากรองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Enterprise Resources Management)

09) หลักสูตรการจัดการซัพพลายเชน (Supply Chain Management)

09-01 การจัดการซัพพลายเชน (Supply Chain Management)

09-02 การจัดการซัพพลายเชนแบบมีประสิทธิภาพ (Effective Supply Chain Management)

S) หลักสูตรพิเศษ (Special Courses)

S-01 พัฒนาผู้ฝึกอบรมด้านการจัดการโลจิสติกส์ (Certified Trainer in Logistics Management)

S-02 การให้บริการด้านโลจิสติกส์ (Third Party Logistics Services Provider)

S-03 คลังสินค้าอัตโนมัติ (Automated Warehouse (AS/RS))

S-04 การจัดการร้านค้าปลีก (Retail Store Management)

S-05 การจัดการคลังสินค้าระดับโลก (World Class Warehouse Management)

S-06 ระบบคุณภาพสำหรับงานโลจิสติกส์ (Quality System for Logistics)

S-07 การซื้อและจัดการสัญญาด้านโลจิสติกส์ (Buying and Managing Logistics Contract)

S-08 การจัดการการค้าระหว่างประเทศและซ้อร์วาง (Managing International Trade & Freight Forwarding)

S-09 โครงการมินิเอ็มบีเอสำหรับการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน (Mini MBA for Logistics & SCM)

S-10 การจัดการตอบสนองของผู้บริโภคแบบมีประสิทธิภาพ (Efficient Consumer Response Management)

S-11 การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management)

1.2 กระบวนการพัฒนาแบบยั่งยืนในการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์

การพัฒนาในประเทศไทยปัจจุบันยังขาดการพัฒนาด้านโลจิสติกส์แบบเป็นระบบ การพัฒนาที่ดีจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทุกส่วนดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาคน (People Development) เป็นการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะเพื่อสร้างความพร้อมในการที่จะปฏิบัติงานตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนด ต้องมีการจัดการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

ระยะที่ 2 พัฒนาระบบการ (Process Development) เป็นการพัฒนาระบบการจัดการวิธีการทำงาน กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เช่น การพัฒนาระบบ ISO 9001- 2000, QS 9000, HACCP, GMP (Good Manufacturing Practice), และขบวนการทำงานอื่นๆ ให้เหมาะสมกับประเภทธุรกิจ

ระยะที่ 3 พัฒนาเทคโนโลยี (Technology Development) เป็นขบวนการพัฒนาเทคโนโลยี เช่น อุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บ คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์อื่นๆ

สำหรับประเทศไทยในขั้นตอนแรกต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาบุคคลเพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ในช่วงที่ผ่านมา พบว่าประเทศไทยยังขาดการพัฒนาและอบรมผู้เชี่ยวชาญด้านโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน เพื่อให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อุปกรณ์ต่างๆ อย่างถูกต้อง สามารถควบคุมการดำเนินงาน และสามารถแก้ไขปัญหาได้ ทั้งในเชิงการจัดการวิศวกรรม เช่น ประเทศไทยมีการสร้างคลังสินค้าอัตโนมัติ (Automated Warehouse : AS/RS) แต่ไม่สามารถใช้ได้เต็มรูปแบบหรือบางโครงการปิดตายไม่สามารถใช้ได้ ทั้งที่มีการลงทุนระดับ 100 ล้านบาท การแข่งขันทางการให้บริการแบบเสรีตามข้อตกลงการค้าของเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) รวมถึงข้อตกลงขององค์การการค้าโลก (WTO) ถ้าจะนำประเทศไทยเพื่อเข้าสู่เวทีการแข่งขันกับระบบเศรษฐกิจโลกได้ ต้องมีการขยายระดับการศึกษาในสาขาโลจิสติกส์ให้กว้างขวางขึ้น ต้องมีงบประมาณในการลงทุนด้านบุคลากรในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรจะเป็นการสร้างขีดความยั่งยืนในการพัฒนาประเทศ ตัวอย่างสถาบันในประเทศอังกฤษ (The Institute of Logistics and Transport) หรือ The Chartered of Logistics and Transport ปัจจุบันมีการพัฒนาวิชาชีพ ต่อเนื่องด้านโลจิสติกส์ โดยแบ่งระดับวิชาชีพด้านโลจิสติกส์เป็น 3 ระดับ คือ

- ระดับภาคี - Member (MILT)
- ระดับสมาชิก - Chartered Member (CILT)
- ระดับวุฒิ - Fellow Member (FCILT)

สำหรับผู้ที่เรียนจบการศึกษาระดับ Diploma จาก The Institute of Logistics and Transport, UK จะสามารถสอบเทียบและได้รับใบรับรองวิชาชีพจาก The European Certification Board for Logistics (ECBL) ในปัจจุบันประเทศไทยยังขาดความเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่อไปนี้

1. การจัดการการจัดซื้อและเจรจาต่อรอง (Purchasing and Negotiation) จะเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจากขั้นตอนปกติ การจัดหา การควบคุม จนถึงกระบวนการจัดซื้อแบบสากล (Global Sourcing)
2. การพยากรณ์ (Forecasting) จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับต้นแบบการพยากรณ์ต่างๆ ใช้เทคนิค โมเดล โดยใช้แผ่นคำนวณ (Calculate Worksheet) ทั้งอยู่ในรูปของโปรแกรม EXCEL หรือโปรแกรมอื่นๆ เพื่อให้เกิดความแม่นยำในการสั่งซื้อ และระดับสินค้าคงคลัง
3. การจัดการด้านวัสดุ (Material Management) เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการวางแผนการผลิต ทั้งอยู่ในรูปของ ERP (Enterprise Resource Planning) MRP (Material Requirement Planning) JIT (Just in time) Master Production Scheduling Planning (MPS) ซึ่งสามารถศึกษาเพิ่มเติมในบทที่ 9
4. การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management) เป็นการศึกษาในการวางแผนควบคุมด้านสินค้าคงคลัง การวางแผนเกี่ยวกับรอบเวลาของการสั่งซื้อ (Lead Time) ระดับการสั่งซื้อที่ประหยัด (Economic Order Quantity-EOQ) ระดับสต็อกที่ปลอดภัย (Safety Stock) ระดับสต็อก (Stock holding) การวางแผน ด้านการกำหนดขนาดสต็อกที่มีผลต่อการกำหนดขนาดคลังสินค้า
5. การจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management) ว่าด้วยการจัดการคลังสินค้าในการวางแผนการใช้พื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ การจัดการทรัพยากรในคลังสินค้า การเลือกอุปกรณ์ซอฟต์แวร์สำหรับคลังสินค้า รวมถึงการวางแผนในคลังสินค้าให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
6. การจัดการขนส่ง (Transportation Management) เป็นการจัดการขนส่งที่ต้องศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนเส้นทางกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติวิธีการเลือกการขนส่ง อัตราค่าขนส่ง การเลือกอุปกรณ์

7. โลจิสติกส์สำหรับการผลิต (Manufacturing Logistics) เป็นกระบวนการจัดการด้านต่างๆ ในกิจกรรมโลจิสติกส์ที่ใช้ในการผลิต รวมถึงการดำเนินการให้สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากรในการผลิต

8. การจัดการทรัพยากร (Resource Management) เป็นการจัดการเกี่ยวกับบุคคล การจัดการงบประมาณ และการเงินให้สอดคล้องกับขบวนการโลจิสติกส์

9. การจัดการด้านบุคคล (People Management) เป็นศาสตร์ว่าด้วยการจัดองค์กร เลือกสรร จัดจ้างบุคคล รวมถึงการพัฒนาอบรมบุคลากร การใช้งบประมาณในการบริหารบุคคล การศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน แรงงานสัมพันธ์

10. การจัดการสารสนเทศสำหรับโลจิสติกส์ (Information Technology Management) เป็นการศึกษา วางระบบ ออกแบบ ระบบเครือข่าย ซอฟต์แวร์ ที่ใช้ในการจัดการผลิต การจัดการคลังสินค้า ซอฟต์แวร์จัดการขนส่ง ฯลฯ รวมถึงระบบบาร์โค้ด EDI การประยุกต์ซอฟต์แวร์อื่นๆ

11. การจัดการระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ (Automated Technology) เป็นการจัดการเกี่ยวกับการประยุกต์ การเคลื่อนย้ายจัดเก็บโดยใช้ระบบอัตโนมัติที่เป็นแบบ Intelligent Equipment คลังสินค้าอัตโนมัติ (AS/RS) รวมถึง Intelligent Vehicle Highway System (IVHS)

1.3 บทเรียนในตำรา

ตำราแบ่งเป็น 4 ส่วน รวมทั้งสิ้น 24 บท โดยสามารถแบ่งเป็นส่วนๆ ได้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ความสำคัญเชิงกลยุทธ์ของโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ประกอบด้วย 6 บทเรียน คือ แนะนำหลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์ระดับสากล ความสำคัญเชิงกลยุทธ์ของการโลจิสติกส์ การจัดการโลจิสติกส์ระดับโลก กิจกรรมด้านโลจิสติกส์ ความสัมพันธ์ระหว่างโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน และการตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกระหว่างกิจกรรมโลจิสติกส์

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน ประกอบด้วย 9 บทเรียน คือ การพยากรณ์ การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการผลิตและการไหลของวัสดุ การจัดการคลังสินค้า อุปกรณ์จัดเก็บและเคลื่อนย้ายในระบบโลจิสติกส์ การจัดการขนส่ง การวางแผนเครือข่ายและการเลือกทำเลที่ตั้ง บรรจุภัณฑ์ในโลจิสติกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศในโลจิสติกส์

ส่วนที่ 3 การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านโลจิสติกส์ ประกอบด้วย 6 บทเรียน คือ การสำรวจโครงการด้านโลจิสติกส์ รายการตรวจสอบความพร้อมในด้านโลจิสติกส์ การเงินกับการจัดการโลจิสติกส์ กลยุทธ์และก่อตั้งฝ่ายโลจิสติกส์ การควบคุมด้านโลจิสติกส์ แนวทางลดต้นทุนและสร้างกำไรผ่านกิจกรรมโลจิสติกส์

ส่วนที่ 4 กรณีศึกษาประกอบด้วย 4 บทเรียน คือ กรณีศึกษาโลจิสติกส์ SME's บริษัทส่งออก กรณีศึกษาโลจิสติกส์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพลาสติก และกรณีศึกษาโลจิสติกส์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์

สรุป

ในบทนี้ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักสูตรที่ทั่วโลกใช้ในการพัฒนาวิชาชีพด้านโลจิสติกส์ โดยจะมีโครงสร้างหลักสูตรตั้งแต่ปริญญาตรีจนถึงระดับปริญญาโท ทั้งในประเทศและต่างประเทศ หลักสูตรพัฒนาวิชาชีพที่ใช้ในการฝึกอบรมทั่วไป และแนวทางในการพัฒนานุคลากรในองค์กร เพื่อให้สามารถแข่งขันระบบเศรษฐกิจโลกได้ และส่วนท้ายบทได้ อธิบายเนื้อหาที่บรรจุในตำราเล่มนี้ 4 ส่วน จำนวนทั้งสิ้น 25 บทเรียน

Thai 4.0 Automation Industry Leader

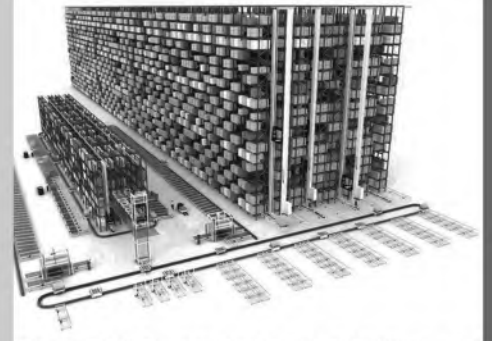
VEF Robot and Automation Technology Co.,Ltd เพื่อให้บริการปรึกษาในการศึกษา วางแผน ออกแบบ บูรณาการ จำหน่าย ติดตั้ง ทดสอบอุปกรณ์ และเครื่องจักร ที่ใช้ในระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ และหุ่นยนต์ ในอุตสาหกรรมการผลิต และงานโลจิสติกส์ บริษัทให้บริการดังต่อไปนี้

- ให้คำปรึกษาในการตรวจสอบประเมินอุตสาหกรรม 4.0
- ให้คำปรึกษาในการเตรียมตัวเพื่อยกระดับเป็นอุตสาหกรรม 4.0
- ให้คำปรึกษาในการเตรียมตัวเพื่อติดตั้งระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ ในอุตสาหกรรมการผลิต และงานโลจิสติกส์
- ให้คำปรึกษาในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผน ออกแบบ งานเทคโนโลยีอัตโนมัติ ให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางธุรกิจ
- ให้คำปรึกษาในการศึกษา วางแผน ออกแบบ ด้านวิศวกรรมทุกสาขาใน โครงการเพื่อติดตั้งระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ
- จัดทำ ผลิต จำหน่าย ควบคุมการติดตั้ง ทดสอบ บำรุงรักษา และซ่อมบำรุง ระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ เช่น ระบบคลังสินค้าอัตโนมัติ (AS/RS) ระบบยานพาหนะที่ได้นำหนดวิ่งตามทางที่กำหนด (Automatic Guided Vehicle : AGV) และเครื่องจัดเรียงสินค้า (Palletizer)
- พัฒนาและติดตั้งซอฟต์แวร์สำหรับคลังสินค้าอัตโนมัติ (AS/RS)
- งานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับหุ่นยนต์ และเทคโนโลยีอัตโนมัติ

PRODUCTS AND SERVICES

- Automated Warehouse (AS/RS)
- AGV / STV
- Palletizer
- Industrial Automation
- Healthcare Automation

VEF Robot and Automation Technology Co.,Ltd.

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

โทร : 02-1752986-7, แฟกซ์ : 02-1753499

E-mail : support@vrat.co.th , Website : www.vrat.co.th

บทที่ 2

ความสำคัญเชิงกลยุทธ์ของการจัดการโลจิสติกส์

- ความหมายของการจัดการโลจิสติกส์
- พัฒนาการและความเป็นมาของโลจิสติกส์
- กลยุทธ์องค์กรกับการจัดการโลจิสติกส์
- การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ประโยชน์ของการจัดการโลจิสติกส์
- เหตุผลที่บริษัทชั้นนำของโลกลงทุนด้านโลจิสติกส์

2.1 ความหมายของการจัดการโลจิสติกส์

การจัดการโลจิสติกส์ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการซัพพลายเชน เพื่อช่วยในการวางแผนการสนับสนุนการควบคุมการไหลอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และเก็บรักษาสินค้า บริการกับสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง จากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดสุดท้าย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า (The Council of Logistics Management, 2005)

การจัดการโลจิสติกส์ เป็นการวางตำแหน่งทรัพยากร โดยสัมพันธ์กับเวลา (The Institute of Logistics and Transport, 2003)

การจัดการโลจิสติกส์ หมายถึง การจัดการกระบวนการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บสินค้า วัสดุดิบจากแหล่งกำเนิดจนถึงผู้บริโภคสินค้าสุดท้าย หรือ Management of the process of moving and storing goods and materials from the original source to ultimate user. (Logistics Training International Limited, 2001)

2.2 พัฒนาการและความเป็นมาของโลจิสติกส์

ประวัติความเป็นมาของโลจิสติกส์จากยุคเริ่มต้น จนถึงยุคปัจจุบันมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็นช่วงเวลาดังต่อไปนี้

ช่วงคริสต์ศักราช 1950-1964 ได้เริ่มมีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เริ่มมีการใช้ในกิจกรรมทหาร ในยุคนี้เป็นยุคของการผลิตสินค้าเป็นหลัก (Production) การจัดการโลจิสติกส์ในช่วงนี้ต่างคนต่างทำ ทั้งฝ่าย คลังสินค้า ฝ่ายขนส่ง ต้นทุนในกระบวนการกระจายสินค้าสูง ในช่วงปลายคริสต์ศักราช 1964 เริ่มมีการประสานงานในกระบวนการกระจายสินค้า แต่ยังขาดผู้รับผิดชอบด้านสินค้าคงคลัง และเริ่มมีการหาทางเลือก ในกิจกรรมด้านโลจิสติกส์มากขึ้น

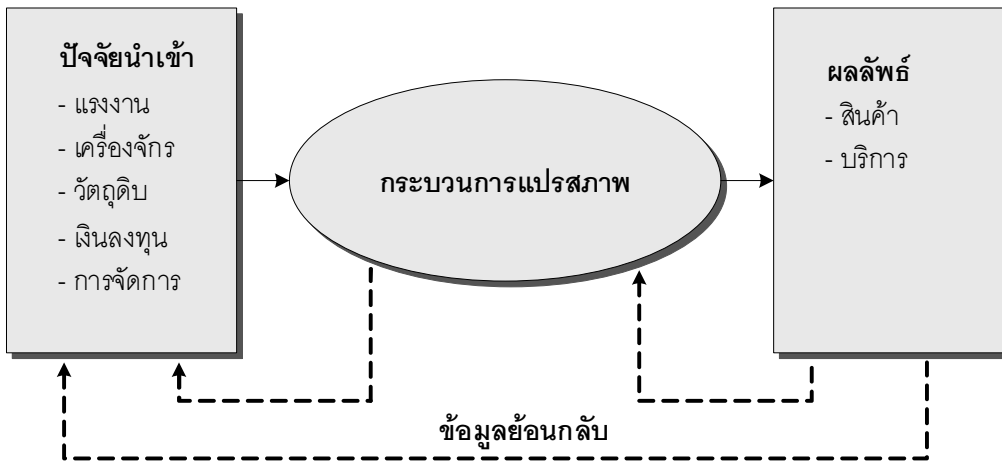
ช่วงคริสต์ศักราช 1965-1979 ช่วงของการเข้าสู่ระบบโลจิสติกส์ มีการพัฒนาการจัดการวัสดุเข้ามาเกี่ยวข้องในการกระจายสินค้า ลูกค้าเริ่มมีความต้องการบริการสูงขึ้น เริ่มหากกลยุทธ์ทางการตลาด หาทางเลือกในเชิงต้นทุนและการวิเคราะห์รายได้ เริ่มมองทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพในการให้บริการ กระบวนการจัดซื้อเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้อง ในยุคเริ่มพิจารณาเรื่องกำไร การลดต้นทุน การสื่อสารจากผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับผลตอบแทน ของการลงทุน โดยมุ่งให้ความสนใจต่อการลงทุนในสินทรัพย์และการจัดการมากขึ้น

ช่วงคริสต์ศักราช 1980-1990 ยุคเศรษฐกิจถดถอย เริ่มมีผลกระทบต่อการลงทุน ขาดเงินทุน เพราะความผิดพลาดจากการจัดการกระจายสินค้าและการจัดการวัสดุในกระบวนการจัดการของบริษัท เริ่มมีการขยายธุรกิจเป็นแบบธุรกิจข้ามชาติมากขึ้น พลังงานขาดแคลนและไม่มีความแน่นอน โลจิสติกส์ต้องใช้พลังงานในการเคลื่อนย้าย เริ่มมีระบบสหภาพแรงงาน พนักงานมีการเจรจาต่อรองอย่างรุนแรง การปฏิบัติการแบบกิจกรรม ร่วมค้ำมีส่วนสำคัญในยุคนี้ เพราะการจัดการต่างๆ ทั้งในด้านการตลาด การผลิต การกระจายสินค้า ต้องปรับให้สู่ยุคโลจิสติกส์ จากเหตุผลต่างๆ ทุกองค์กรพยายามหาแนวทางในการลองใช้ทุกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระจายสินค้าและผลิตภัณฑ์ ซึ่งทำให้ผู้บริหารเริ่มให้ความสนใจด้านโลจิสติกส์ในการควบคุมผู้ขายปัจจัยการผลิต ผู้กระจายสินค้าและลูกค้า เพื่อให้ระดับการจัดซื้อจัดหาพอดีกับความต้องการของลูกค้า โดยการลดสินค้าคงคลัง รอบเวลาการสั่งซื้อ และเวลาในแต่ละช่วงของกระบวนการ และการลดต้นทุน

โลจิสติกส์ทั้งระบบ เริ่มมีการมองเรื่องการจัดการซัพพลายเชนมากขึ้น แต่ปัญหาในยุคนี้คือ ไม่มีใครสามารถมองภาพของความต้องการสินค้าของลูกค้า รวมถึงระดับสินค้าคงคลังตลอดซัพพลายเชนได้ชัดเจน แรงผลักดันจากการแข่งขันทางตลาด ทำให้แต่ละฝ่าย ต้องมีการตัดสินใจที่จะเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ และเกิดความร่วมมือมากขึ้น

ช่วงคริสต์ศักราช 1990 จนถึงปัจจุบัน ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการนำเอาระบบสารสนเทศเข้ามาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กร เช่น มีการนำเอาระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Data Interchange : EDI) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลจากหลายฝ่ายที่นำเข้ามารวมกัน โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ลดความผิดพลาดในด้านข้อมูลนำเข้า เพราะมีการนำเข้าข้อมูลครั้งเดียว ลดความซ้ำซ้อนของงาน ทำให้มีการไหลของสารสนเทศเร็วขึ้น ลดระยะเวลาในแต่ละกิจกรรม ทำให้กระแสเงินสดหมุนเวียนเร็วขึ้น โดยยุคนี้มีการเชื่อมระบบโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Funds Transfer : EFT) กับ EPOS (Electronic Point of Sale) เป็นเครื่องคิดเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในปัจจุบันมีการดำเนินงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยความรวดเร็วนี้ทำให้การตัดสินใจทางการบริหารรวดเร็วขึ้น สามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจโลกมากขึ้น

2.3 กลยุทธ์องค์กรกับการจัดการโลจิสติกส์

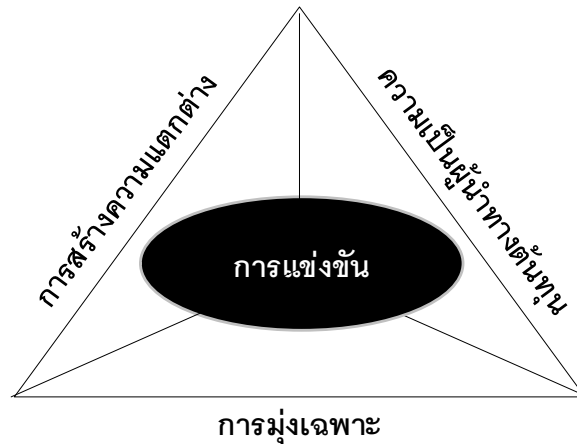
รูปที่ 2.1 กระบวนการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์

การดำเนินการทางธุรกิจในแต่ละบริษัทในปัจจุบัน ถ้าส่วนมากต่างฝ่ายก็ทำงานของฝ่ายไปประโยชน์ในเชิงบูรณาการขององค์กรก็ต่ำลง เพราะในแต่ละฝ่ายก็ใช้ทรัพยากรของตัวเอง ไม่สามารถใช้ร่วมกัน จากรูปที่ 2.1 เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ จะเห็นว่าถ้าสามารถเปลี่ยนแต่ละกิจกรรมมาเป็นการรวมตัวกัน เป็นกระบวนการโลจิสติกส์ จะทำให้เกิดการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรทั้งหมดแบบมีประสิทธิภาพ ทำให้ผลลัพธ์ที่อยู่ในรูปของสินค้าและบริการมีขนาดใหญ่ขึ้น สามารถทำให้บริษัทบรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กร

กลยุทธ์ในการเพิ่มขีดความสามารถในแข่งขันทางธุรกิจของบริษัท ตามทฤษฎีของพอร์เตอร์ (Porter) ตามรูปที่ 2.2 มีกลยุทธ์ที่ใช้ 3 ลักษณะ คือ

1. ความเป็นผู้นำทางต้นทุน (Cost Leadership)
2. การสร้างความแตกต่าง (Differentiation)
3. การมุ่งเฉพาะ (Focus)

ซึ่งแต่ละบริษัทสามารถเลือกใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับอุตสาหกรรม ขนาดธุรกิจ สินค้า และ วัฒนธรรมองค์กร โดยไม่ควรจะใช้พร้อมกันทั้ง 3 ลักษณะ เพราะจะทำให้ประสบปัญหาความขัดแย้งรุนแรง ในบริษัท

รูปที่ 2.2 กลยุทธ์องค์กรทางธุรกิจ

2.4 การเพิ่มขีดความสามารถในแข่งขัน

ในแต่ละองค์กรประสบปัญหาในการแข่งขันในหลายๆ ด้าน ทั้งที่อยู่ในรูปหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และในการใช้ประโยชน์ในสินค้าและบริการ ราคา คุณภาพ การรักษาเวลา และการให้บริการแก่ลูกค้า โลจิสติกส์จึงเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน และใช้ในการรักษาเวลาในการให้บริการ ซึ่งปัจจุบันองค์กรขนาดใหญ่ได้ก่อตั้งฝ่ายโลจิสติกส์ขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการภายในองค์กร การเพิ่มขีดความสามารถจะพิจารณาในรูปแบบของเวลาที่ใช้ การตอบสนองความต้องการของลูกค้า การให้ความสำคัญระหว่างผู้ขายสินค้ากับผู้บริโภคเพื่อให้เกิดความสมดุล เพื่อลดความบกพร่องของงาน การปฏิบัติงานภายใต้ความต้องการของลูกค้าแบบไม่มีข้อจำกัด และการทำงานแบบต่อเนื่อง

การออกแบบระบบโลจิสติกส์เพื่อให้เกิดความสามารถในการตอบสนองลูกค้าในเรื่องเวลา จึงมีความจำเป็น เพื่อสร้างความอยู่รอดทางธุรกิจ ตัวอย่างบริษัทหลายบริษัทที่อยู่ในกลุ่มยานยนต์ได้สร้างกลยุทธ์เพื่อเชื่อมโยง ผู้ขายสินค้า ลูกค้า ลูกค้าของลูกค้า การจัดการด้านโลจิสติกส์เป็นการจัดการที่ต้องผสมผสานเทคนิคเข้าช่วย ซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบพันธมิตรสามฝ่าย (Three Way Partnership)

รูปที่ 2.3 การดำเนินงานด้านโลจิสติกส์

จากรูปที่ 2.3 มีฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้ขายปัจจัยการผลิต (Supplier) ซึ่งรับผิดชอบโดยฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายดำเนินงานโลจิสติกส์ (Logistics Operation), ลูกค้า (Customer) รับผิดชอบโดยฝ่ายขายและการตลาด โดยมีฝ่ายที่สนับสนุนคือ ฝ่ายบัญชีการเงินและฝ่ายทรัพยากรบุคคล ซึ่งปัจจุบันทุกอุตสาหกรรม เริ่มนำมาใช้เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความแข็งแกร่งในการแข่งขัน ที่ปัจจุบันเรียกว่า การจัดการซัพพลายเชน โดยการดำเนินการจะรวมเอาสารสนเทศจากทุกกิจกรรมของทั้ง 5 ฝ่าย มาประกอบการพิจารณา ร่วม เพื่อสร้างและออกแบบระบบโลจิสติกส์ ให้เหมาะสมกับประเภทอุตสาหกรรม

การจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อบริษัทใน 2 แนวทาง คือ เพิ่มรายได้ในรูปของยอดขาย และลดต้นทุนในการผลิตหรือบริการ โดยการลดต้นทุนเกิดจากการจัดการแบบมีประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บและการไหลของสินค้าโดยเกิดจากทางเลือกระหว่างกิจกรรมในระบบโลจิสติกส์ เช่น ระหว่างปริมาณ สินค้าคงคลังและการขนส่ง ถ้าบริษัทต้องการมีสินค้าคงคลังต่ำต้องขนส่งหลายเที่ยว การพิจารณาด้านต้นทุนจะพิจารณาเลือกใช้กิจกรรมที่ต้นทุนต่ำกว่า และไม่ส่งผลกระทบต่อลูกค้า ก็สามารถเลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง การจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพหมายถึง การเลือกกลุ่มกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ที่สามารถลดต้นทุนรวมในการใช้ทรัพยากรองค์กร (4 M's) ได้ดีที่สุด โดยทรัพยากรองค์กรประกอบด้วย

- M1 : Manpower ต้องใช้แรงงานแบบเต็มประสิทธิภาพ
- M2 : Machine รู้จักเลือกใช้อุปกรณ์ ยานพาหนะ เทคโนโลยีในระบบโลจิสติกส์ ทั้งในกระบวนการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บ
- M3 : Materials รู้จักการจัดการสินค้าคงคลังให้อยู่ในระดับที่ดีที่สุดและการไหล ของวัสดุ ต้องต่อเนื่อง
- M4 : Money จัดการด้านการเงินให้คุ้มกับการลงทุน และก่อให้เกิดการใช้สินทรัพย์ที่คุ้มค่า

การจัดการทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resources Management) ต้องดำเนินการโดยมีการวางแผนและมีการจัดการที่เหมาะสม หรือการจัดการที่มีประสิทธิภาพ (M5 : Management) การจัดการให้เกิดการเพิ่มผลผลิตในองค์กร จะเกิดขึ้นต่อเมื่อการทำงานทุกฝ่ายมีประสิทธิภาพ ขนาดทรัพยากรมนุษย์เล็กลง แต่มีการขยายขนาดธุรกิจ ประหยัดและลดค่าใช้จ่าย การทำงานสามารถยืดหยุ่นเวลาให้สั้นลงหรือมีการทบทวน กำแพงระหว่างฝ่าย จะส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ เพราะสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าใน 5R's กล่าว คือ โลจิสติกส์ทำให้มีผลิตภัณฑ์และบริการในด้านปริมาณที่ถูกต้อง (Right Quantity Products) คุณภาพที่ถูกต้อง (Right Quality Products) เวลาที่ถูกต้อง (Right Time) สถานที่ถูกต้อง (Right Place) ราคาที่ถูกต้อง (Right Price)

ตัวอย่างการจัดการโลจิสติกส์ที่สามารถสร้างมูลค่าให้แก่ลูกค้าทั้งในด้านราคาและเวลา เช่น มีการส่งหนังสือพิมพ์ตามบ้าน การส่งอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดตามบ้าน ซึ่งต้องส่งภายใน 30 นาทีหลังจากได้รับโทรศัพท์ ฉะนั้นโลจิสติกส์จึงสามารถสร้างอรรถประโยชน์ทั้งในด้านสถานที่และเวลา ความพึงพอใจ ของลูกค้า สามารถสร้างความจงรักภักดีในตัวผลิตภัณฑ์ และมองบริษัทในภาพลักษณ์ที่ดี เป็นจุดที่ทำให้เพิ่มรายได้จากยอดขายที่เพิ่มขึ้น ในที่สุด

2.5 ประโยชน์ของการจัดการโลจิสติกส์

1. สามารถลดต้นทุน และสร้างกำไรทางธุรกิจ
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการแข่งขันทางธุรกิจ
3. เปลี่ยนการทำงานจากแบบหน้าที่เป็นกระบวนการแทน
4. ประสานงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายขององค์กร
5. ทำให้งานที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายอื่นที่ต้นทุนสูง สามารถลดต้นทุนได้
6. ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่ามากกว่าเดิม
7. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริการลูกค้า
8. สร้างสัมพันธ์ลูกค้าภายในและภายนอกองค์กร
9. ทำให้เกิดความรวดเร็วในการสื่อสารอันเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศ
10. เป็นพื้นฐานของการเจริญเติบโตของธุรกิจ

2.6 เหตุผลที่บริษัทชั้นนำของโลกลงทุนด้านโลจิสติกส์

บริษัทข้ามชาติส่วนมาก ไม่ว่าจะ เป็น พรีคเตอร์แอนด์แกมเบล คอลเกต ไตโยต้า ฟอร์ด มิซูบิชิ ต่างก็ให้ความสำคัญกับโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน เพราะ ว่า

1. การแข่งขันรุนแรงไปทั่วโลก
2. ความต้องการสินค้าและบริการของลูกค้ามีหลากหลาย ไม่มีขอบเขต
3. ต้นทุนการดำเนินงานทั้งกระบวนการสูงขึ้น
4. ต้นทุนในอนาคตทางธุรกิจไม่แน่นอน

5. การบริการที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า ทำให้สูญเสียลูกค้าได้
6. ลูกค้ามีความต้องการ การบริการในระดับที่สูงขึ้น
7. การจัดส่งมีความซับซ้อนมากขึ้นทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะทางบก ทางเรือ ทางอากาศ
8. ธุรกิจต้องการความถูกต้องและรวดเร็ว
9. ธุรกิจต้องการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันแบบยั่งยืน

สรุป

ในบทนี้ได้ทราบความหมายของโลจิสติกส์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายจัดเก็บสินค้าหรือวัตถุดิบจากผู้ขายไปยังลูกค้าคนสุดท้าย เพื่อให้เกิดความพึงพอใจจากลูกค้า มีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์มาหลายยุค จนถึงปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การแข่งขันที่รุนแรงทำให้มีการใช้กลยุทธ์ในการแข่งขันรูปแบบต่างๆ มากขึ้น โลจิสติกส์เป็นเครื่องมือในการจัดการระดับยุทธวิธีในอุตสาหกรรมที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนกลยุทธ์องค์กร ซึ่งมีประโยชน์ทางธุรกิจสูง และเป็นเหตุผลให้บริษัทต่างชาติมีการลงทุนด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน

Thai 4.0 Information Technology Leader

VEF Infotech เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบการจัดการซัพพลายเชน เพื่อรองรับอุตสาหกรรม 4.0 โดยตลอดเวลามากกว่า 15 ปี ที่พัฒนามา บริการให้บริการดังต่อไปนี้

- จำหน่าย ติดตั้ง และทดสอบซอฟต์แวร์ SCM, ERP, WMS, MRP, Forecast, VMI, SmartEnterprise และระบบอื่นๆ
- ให้คำปรึกษาในการตรวจประเมิน และเตรียมตัวเพื่อยกระดับเป็นอุตสาหกรรม 4.0
- ให้คำปรึกษาในการเตรียมตัวเพื่อติดตั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ให้คำปรึกษาในการศึกษา วางแผน ออกแบบ ด้านโลจิสติกส์ และการจัดการซัพพลายเชน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ
- ให้คำปรึกษาในการปรับรื้อกระบวนการทางธุรกิจและทบทวนความต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบซอฟต์แวร์
- ให้คำปรึกษาในการศึกษา วางแผน ออกแบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครื่องแม่ข่าย ระบบรักษาความปลอดภัย และฮาร์ดแวร์
- จัดทำ ควบคุมการติดตั้ง ทดสอบ บำรุงรักษา และซ่อมบำรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การเชื่อมระบบ และการจัดการคลังสินค้า (WMS) กับระบบเทคโนโลยีอัตโนมัติ เช่น คลังสินค้าอัตโนมัติ (AS/RS) ระบบยานพาหนะที่ได้นำหนดวงตามากที่กำหนด (Automatic Guided Vehicle : AGV) และระบบยกสินค้าด้วยพาเลท (Palletizer)
- งานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

PRODUCTS AND SERVICES

- Smart Enterprise
- Smart Distribution
- Smart WMS
- Smart VMI
- Smart Retail

VEF Infotech Co.,Ltd.

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางซื่อ เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

โทร : 02-1752986-7, แฟกซ์ : 02-1753499

E-mail : support@vinfo.co.th , Website : www.vinfo.co.th

บทที่ 3

การจัดการโลจิสติกส์ระดับโลก

- ขีดความสามารถในการแข่งขัน
- การดำเนินงานโลจิสติกส์ระดับโลก
- รูปแบบการดำเนินงานโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ
- เอกสารในการส่งออก
- เงื่อนไขการค้า (INCOMTERMS)
- กลุ่มการค้า
- ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ
- แนวโน้มธุรกิจระหว่างประเทศ